

Förslag till uttalande vid Fäbodriksdagen i Klövsjö 26-27 september 2020

Underlätta vardagen för fäbodrar med livsmedelsproduktion!

Mycket snack och lite verkstad är vad fäbodbruket i Sverige utsätts för. Alla superlativ i utredningar, remissvar etc om vikten av fäbodbruket måste följas av handling. De ersättningar, utlysningar och projektstöd som finns att söka för fäbodbruket följs av åtaganden som gör att goda intentioner "äts upp" och försvårar för en verksamhet och kulturform som har anor sen urminnes tid. Förenkla och anpassa det många gånger orimliga regelverket och underlätta vardagen för fäbodbrukandet. Det säger fäbodrörelsen i ett uttalande vid Fäbodriksdagen i Klövsjö 26-27 september.

För fäbodrörelsen är det viktigt med hållbar mat som är sund och säker och som är närproducerad och fri från skadliga kemikalier och tillsatser. För att leverera detta fungerar fäbodbruket alldeles utmärkt. Vi behöver dock höjda ersättningar och höjda priser som visar mervärdet för lokalproducerade produkter.

Myndigheter och brukaren ska självfallet göra vad som föreskrivs, men tillämpningen måste vara flexibel och verklighetsanpassad, dialogen är viktig – vi ska prata **med** varandra inte **om** varandra. Vi anser att riksdag och regering ska ge myndigheterna ett tydligt främjandeansvar och därmed underlätta, stödja och hjälpa enskilda i sin vardag. Vi vill se ett samordnat myndighetsansvar på lokal, regional och nationell nivå och därmed underlätta kontakterna med myndigheter. Fäbodrörelsen anser att det klart och tydligt ska uttalas att inriktningen på politiken ska vara att underlätta för småskalig lokal produktion!

Fäbodrörelsen stödjer idén från Eldrimner om att upprätta en årlig krångellista. Kristina Yngwe, ordförande i Miljö- och jordbruksutskottet lovade att sprida listan hos riksdagsledamöterna och den kommer också att spridas till lämpliga personer på Jordbruksverket. På Eldrimner planeras nu för "krångelseminarium" i riksdagshuset och även "krångelwebbinarier" där man tar upp ett eller ett par krångel åt gången för att komma framåt och hitta lösningar.

Det ska vara lätt att göra hållbara val, ursprungsmärkning och information krävs. Kommuner ska ställa krav i offentliga upphandlingar på att maten ska vara sund, säker och hållbar.

Fäbodrörelsen vill nu se att alla vackra ord över fäbodbrukandet leder till handling och åtgärder. Det finns fäbodbrukare som vill fortsätta och det finns de som vill bli fäbodbrukare, som vet om att fäbod- och utmarksbruk står för mycket av det som alla pratar om – en hållbar utveckling. Detta intresse för fäbodlivet ska vi använda för att visa fäbodens värden och resolut ta tag utmaningarna.

Fäbodrörelsens förslag:

Förenkla och anpassa regelverket och tillämpningen till fäbodbrukandets förutsättningar
Se över vad som gäller för "uppbundna djur vid fäbodrar"

- Ge myndigheterna ett tydligt främjandeuppdrag
- Samordna myndighetsansvaret på lokal, regional och nationell nivå
- Underlätta för småskalig lokal produktion
- Genomför Eldrimners förslag om en årlig "krångellista"
- Underlätta hållbara val genom ursprungsmärkning
- Vid offentlig upphandling ska krav på sund, säker och hållbar mat ställas.